

Codi:	20747
Assignatura:	TEORIA I TÈCNICA DELS PROGRAMES INFORMATIUS RADIOFÒNICS
Tipus d'assignatura:	OB
Nº de crèdits:	10
Quatrimestre:	2n

TEMA 1. EL PROGRAMA COM A UNITAT PROGRAMÀTICA.

- Concepte de programa.
- Els programes i la seva relació amb els gèneres radiofònics. Abast i limitacions de les classificacions clàssiques de gèneres radiofònics.
- Els programes informatius i els gèneres informatius.
- Epistemologia periodística: explicar la **“realitat”**. Acepcions del terme **“realitat”**.
- Correspondències i no correspondències entre **“veritat-mentida”** i **“objectiu-subjectiu”**.
- Els conceptes **“fet”, “interpretació” i “opinió”** en el periodisme radiofònic.
- El periodístic-informatiu a la ràdio: perspectiva d'emissor, perspectiva de radioient.

TEMA 2. LA PROGRAMACIÓ RADIOFÒNICA.

- Concepte de programació: la relació entre programes.
- L'empresa radiofònica com a promotora de la programació.
- Els autors de la programació: l'estructura directiva de l'emissora.
- Els creatius/executors de la programació: radiofonistes o periodistes, comunicadors, animadors, tècnics, ...
- L'organització de la producció a ràdio: Serveis Informatius i Programes. Producció interna i externa.
- Tipologia bàsica dels programes radiofònics: Programes (Espais) de Serveis Informatius i Programes (Espais) de Programes.
- Relacions entre els actors: Empresa, Directius, Radiofonistes.
- Tipologia de programacions radiofòniques.
- La programació sense Programes: les radiofórmules.
- El que és individual i el que és col·lectiu en l'autoria del Programa Informatiu.

TEMA 3. TIPOLOGIA DE PROGRAMES INFORMATIUS RADIOFÒNICS.

- Evolució i desenvolupament de la informació a la ràdio.
- Criteris per a elaborar la tipologia de programes informatius: el real-empíric versus el real-possible. Els continguts temàtics com a criteri classificatori.
- La proposta de programes informatius radiofònics de l'assignatura.

TEMA 4. EL NOTICIARI I LES SEVES RUTINES PRODUCTIVES.

- Un problema de vocabulari: denominacions usuals del Noticiari.
- El Noticiari com a programa de referència.
- El "Consell de Redacció" del Noticiari.
- L'edició del noticiari. Selecció, distribució i presentació.
- L'editor-presentador i les seves intervencions (el que és factual i el que és opinatiu).

TEMA 5. ESTRUCTURA I REALITZACIÓ DEL NOTICIARI.

- Models de noticiari.
- Les diferents edicions diàries.
- La presentació o apertura.
- Els sumaris o titulars.
- El tema de portada.
- La distribució per blocs.
- Els gèneres informatius usuals en el noticiari.
- La realització: sintonies, pauta, guió.
- El ritme del noticiari.

TEMA 6. L'ACTUALITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ D'ACTUALITAT.

- Els Butlletins Horaris com a prolongació dels noticiaris.
- El flash informatiu.
- Les radiofórmules informatives.
- Conceptes d'actualització, actualitat i immediatesa.

TEMA 7. ALTRES PROGRAMES INFORMATIUS.

- Programes de continguts específics: esportius, economia, culturals, cinematogràfics, etc.
- Les retransmissions esportives.
- Programes informatius setmanals.
- Programes especials o monogràfics informatius.

TEMA 8. PROGRAMES INFORMATIUS D'OPINIÓ.

- Les tertúlies radiofòniques.
- Els contertulians i el moderador.
- L'agenda de temes de les tertúlies.
- Altres programes de polèmica: cara a cara, debat, taula rodona.
- L'opinió radiofònica en altres programes informatius.

TEMA 9. PROGRAMES INFORMATIUS DE GÈNERE MIXTE.

- El magazine informatiu o la informació amb voluntat d'entretenir.
- La incidència social de les “estrelles” a la ràdio espanyola actual.
- El concepte d'actualitat en el magazine.
- El que és factual i el que és opinatiu: gèneres informatius radiofònics més usuals en el magazine.
- El grup que “fabrica” el magazine: el conductor, el seu equip, els col.laboradors.
- La feina del productor en el magazine.
- Humor amb/sobre els temes d'actualitat: hi ha la figura del periodista-bromista?

TEMA 10. PANORAMA EMPRESARIAL DE LA RÀDIO A ESPANYA I CATALUNYA.

- Principals empreses públiques i privades.
- Les ofertes programàtiques i les seves audiències.
- Les plantilles pròpies i els programes de productores externes.
- Contractes laborals i contractes mercantils.

TEMA 11. INTERNET I LA RÀDIO.

- Internet coma entorn difusor dels programes radiofònics.
- L'apropiació del missatge radiofònic.
- Emissores de ràdio només en bits.
- El podcasting ¿és ràdio?

Bibliografia bàsica.

1r. Congrés de la Ràdio a Catalunya, Actes del 1r. Congrés de la Ràdio a Catalunya, SCC, Barcelona, 1997.

Alcudia Borreguero, M., *Los boletines horarios radiofónicos,* Fragua, Madrid, 2006.

Diazhendino, M. P., *Criterio noticioso: el quehacer periodístico ante el desafío digital,* Pearson Educación, Madrid, 2009.

Gil Calvo, E., *Exorcistas de escándalos*, en GIL CALVO, E. ET AL., *Repensar la prensa*, Ed. Debate, Madrid, 2002, págs. 7-66.

Jornadas sobre la libertad informativa, *10 años de libertad de información en la radio española 1977-1987*, UAB- Dpto. CAP, Bellaterra, 1989.

Martínez Costa, M^a. P. (coordinadora), *Información radiofónica. Cómo contar noticias en la radio de hoy*, Ariel, Barcelona, 2002.

Pereira Garza, M., *El Servicio Principal de Noticias radiofónico "El Parte", 1983-84: un modelo innovador*, UAB-F.CC.I., Bellaterra, 1984.

Bibliografía complementaria

APIE (Asociación de Periodistas de Información Económica), *Ética en la información. Códigos de conducta y Estatutos profesionales (II)*, APIE, Madrid, 1996.

Bowman, S. y Willis, C., *Nosotros, el medio. Como las audiencias están modelando el futuro de las noticias y la información*. The Media Center, Reston (USA), 2003, en <http://www.hypergene.net/wemedia/espanol.php>

Cebrián Herreros, M., *Información radiofónica. Mediación técnica, tratamiento y programación*, Ed. Síntesis, Madrid, 1994.

Comas, Eva, *La Ràdio en essència: els sons de la realitat a la ràdio informativa*, Ed. Trípodos, Barcelona, 2009.

Cuní, J., *La radio que triomfa: l'abecedari d'això que em diem:Magazín*, Pòrtic, Barcelona, 1999.

Gleick, J., *La Información. Historia y realidad*, Crítica, Barcelona, 2012.

Martí Martí, J. M., *La programación radiofónica*, págs. 21-45, en **Martínez-Costa, Mª P. y Moreno, E. (coords.)**, *Programación radiofónica*, Ariel, Barcelona, 2004.

Martí Martí, J. M. y Bonet, M., *La Ràdio*, en Informe de la comunicació a Catalunya 2000, INCOM-UAB, Bellaterra, 2000.

Muñoz Torres, J. R., *Por qué interesan las noticias*, Ed. Herder, Barcelona, 2002.

Ortiz, M. A. y Volpini, F., *Diseño de programas en radio*, Paidós, Barcelona, 1995.

Paterson, C. & Domingo, D., *Making online news*, Peter Lang Publishing, Nueva York, 2008.

Pereira Garza, M., *La percepción auditiva de la noticia radiofónica*, en TELOS, 28, febrero 1991.

Reverte, J. M., *Perro come perro. Guía para leer los periódicos*, Ares y Mares, Barcelona, 2002.

Sánchez, C., *Las tertulias en la radio*, Publicaciones Univ. Pontificia, Salamanca, 1994.

Serrano, R., *Un oficio de fracasados*, Editorial Berenice, Córdoba, 2006.

Sunstein, C R., *República.com. Internet, democracia y libertad*, Paidós, Barcelona, 2003.

Toral, G., *Tertulias, mentideros y programas de radio*, Alberdania, Irún, 1998.

Vázquez Bermúdez, M. A., *Noticias a la carta. Periodismo de declaraciones o la imposición de la agenda*, Comunicación Social, Sevilla Zamora, 2006.

Winocur, R., *Ciudadanos mediáticos*, GEDISA, Barcelona, 2002.

Sistema d'avaluació

Opció A: (per a alumnes amb assistència continuada a classe)

La nota final serà la resultant de fer la mitjana amb la nota aconseguida a l'examen dels continguts teòrics de l'assignatura amb la donada pel professor responsable de les pràctiques sobre la base de la puntuació obtinguda pels alumnes en els exercicis pràctics que seran proposats al llarg del curs acadèmic.

És condició indispensable que tant la nota de teoria com la de pràctiques siguin com a mínim aprovats per a realitzar la mitjana.

Opció B: (per a qui no utilitzi l'anterior)

En la data indicada a "**La guia de l'estudiant**" del curs, l'alumne haurà de realitzar un examen teòric i un altre pràctic. Amb aquests resultats es procedirà com es fixa a l'Opció A per a obtenir la nota final.

La segona convocatòria es desenvoluparà en la forma fixada a l'Opció B.